

E-prasmes

Publicēts: 08.02.2020.

E-prasmes

E-prasmju attīstība Latvijā

Komisijas Paziņojuma Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu Komitejai un Reģionu komitejai „Eiropa 2020 - Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” ([COM\(2010\) 2020 galīgā redakcija](#)) vienā no septiņām parauginiciatīvām – “[Digitālā programma Eiropa](#)”, izteikts aicinājums ES dalībvalstīs veikt e-prasmju attīstības veicināšanas pasākumus. Minētajos dokumentos, bet īpaši Digitālajā programmā uzsvērts, ka e-prasmes kļūst par būtisku dzīves nepieciešamību un nespēja piekļūt vai izmantot IKT faktiski ir šķērslis sociālajai integrācijai un personīgajai attīstībai. Nepietiekams e-prasmju līmenis iedzīvotāju un uzņēmēju vidū darbojas kā šķērslis ekonomikas izaugsmei, konkurētspējai un nodarbinātībai valstī un ES kopumā.

Latvijā par Informācijas sabiedrības politikas ieviešanu, tajā skaitā – E-prasmju politikas attīstību, veicināšanu un koordinēšanu, atbildīgā ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Noslēdzoties 2007.-2013.g. plānošanas periodam vairāki Latvijas politikas plānošanas dokumenti, kas saistīti ar e-prasmju veicināšanu un attīstību, ir [zaudējuši spēku](#) un to vietā ir izstrādāti jauni politikas plānošanas dokumenti.

Lai turpinātu esošo rīcībpolitiku informācijas sabiedrības attīstības jomā un noteiktu IKT jomas prioritātes ES struktūrfondu plānošanas periodam 2014.-2020.gadam, saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 14.oktobra rīkojumu Nr. 486, ir apstiprinātas [Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam](#) (turpmāk – pamatnostādnes). Ņemot vērā Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2006.-2013.gadam un uz to pamata izstrādātā attīstības plāna gala ietekmes novērtējumu, kā arī ES attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes informācijas sabiedrības jomā politikas plānošanas periodam 2014.-2020.gadam, pamatnostādnēs ir izvirzīti 7 rīcības virzieni un viens no tiem ir “IKT izglītība un e-prasmes”. Pamatnostādnēs ir aprakstīta esošā situācija e-prasmju jomā, kas, savukārt tālāk izkristalizē turpmāko rīcību.

Turpmākā rīcība plānota šādās jomās:

- sabiedrības informētība un gatavība lietot e-iespejas;
- iedzīvotāju un uzņēmēju e-prasmju attīstība;
- publiskās pārvaldes IKT kompetenču paaugstināšana;
- IKT praktiķu un profesionāļu sagatavošana atbilstoši darba tirgus prasībām;
- algoritmiskās domāšanas un informācijpratības īpatsvara palielināšana izglītības programmās.

E-prasmju politikas virzieni ir noteikti arī citos Latvijas politikas plānošanas dokumentos:

- [Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam](#) (turpmāk -NAP 2020) (apstiprināts Saeimā 2012.gada 20.decembrī) ir hierarhiski augstākais nacionālā līmeņa vidēja termiņa plānošanas dokuments. NAP2020 ir cieši saistīts ar

"Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam" (Latvija2030) un "Nacionālo reformu programmu stratēģijas "ES2020" īstenošanai" (NRP). NAP2020 mērķis ir vienoties par būtiskākajām vidēja termiņa prioritātēm, to rīcības virzieniem, mērķiem, kā arī to sasniegšanas rādītājiem. Viens no prioritārajiem rīcības virzieniem NAP 2020 " ir Kompetenču attīstība", kurā paredzēts, ka, lai cilvēkam būtu iespēja iegūt un strādāt cienīgu darbu un gādāt par sevi, saviem tuviniekiem un sniegt ieguldījumu valsts attīstībā, nepieciešamas dažādas kompetences (zināšanu, prasmju un attieksmju kopums), arī informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārzināšana un lietošanas prasmes.

- [Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam](#) (turpmāk - IAP) (apstiprinātas Ministru kabinetā 2014.gada 7.janvārī) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka izglītības attīstības politikas pamatprincipus, mērķus un rīcības virzienus nākamajiem septiņiem gadiem. Ievērojot to, ka izglītības procesi tieši skar ikvienu iedzīvotāju visās vecuma grupas, pamatnostādnes aptver visus izglītības veidus un pakāpes, arī IKT prasmes. IAP problēmu risināšanai ir noteikti rīcības virzieni un viens no tādiem ir "Uz zināšanu sabiedrībā pieprasītām kompetencēm orientēta, inovāciju un veselīga dzīves veida veicinoša izglītības satura pilnveide", kas paredz nodrošināt atbilstību nozaru kvalifikāciju struktūrai un mainīgajām darba tirgus prasībām, paredz atbalstu modulārās izglītības programmu ieviešanai, profesionālo kompetenču programmu nodrošināšanu katrā modulārajā profesionālās izglītības programmā iekļaujot arī tādu moduli kā "informācijas un komunikācijas tehnoloģijas prasmes". Rīcības virziens "Pedagogu un akadēmiskā personāla motivācijas un profesionālās kapacitātes paaugstināšana" nosaka, ka pedagogu profesionālās kompetences pilnveides nodrošināšanai ir plānots uzlabot profesionālo priekšmetu pedagogu mūžizglītības kompetences, arī IKT un šie pasākumi paaugstinās pasniedzēju kvalifikāciju un labvēlīgi ietekmēs audzēkņu mācību rezultātus.
- Pamatnostādnes "[Latvijas kiberdrošības stratēģija 2014.-2018.gadam](#)" (turpmāk- LKS) (apstiprinātas Ministru kabinetā 2014.gada 21.janvārī). Kiberdrošības politikas mērķis ir droša un uzticama kibertelpa, kurā ir garantēta valstij un sabiedrībai būtisku pakalpojumu droša, uzticama un nepārtraukta saņemšana. Savukārt, īstenojot kiberdrošības politiku, tiek ievēroti šādi pamatprincipi - attīstība, sadarbība, atbildība un atvērtība. Pamatprincips "Attīstība" paredz, ka tikai pastāvīgi un sistemātiski attīstot un pilnveidojot prasmes IKT nozarē un tās drošības specializācijā, var efektīvi aizsargāties pret strauji pieaugošiem draudiem kibertelpā. LKS paredz pilnveidot pedagogu kompetences kiberdrošības jautājumos un atbalstīt metodisko materiālu sagatavošanu. Rīcības virziens "Sabiedrības izpratne, izglītība un pētniecība" paredz palielināt izglītības iestāžu un pedagogu kompetenci un ieguldījumu bērnu un jauniešu izglītošanā IKT kiberdrošības jautājumos, integrējot tos izglītības saturā un organizējot mācību aktivitātes, kas veido izpratni par informācijas drošību, privātuma aizsardzību un uzticamu e-pakalpojumu lietošanu, un nodrošināt iespējas bērniem un jauniešiem ziņot par pārkāpumiem internetā un saņemt psihologa atbalstu. Organizēt pedagogu sistemātisku tālākizglītību kiberdrošības jautājumos.
- [Kultūrpolitikas pamatnostādnes „Radošā Latvija” 2014.-2020.gadam](#)" (projekts) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka valsts kultūrpolitikas mērķus un prioritātes laika periodam līdz 2020.gadam un sekmē valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos izvirzīto mērķu sasniegšanu, kas tostarp paredz attīstīt radošās prasmes un ir spējas atrast, atlasīt, novērtēt, pārvaldīt un izmantot informāciju (informācijpratību) ikvienam individuam, ieviešot radošumu veicinošas mācību programmas visos izglītības līmeņos.

Digitālā nedēļa Latvijā

Ikgadējā informatīvā kampaņa "Digitālā nedēļa", agrāk dēvēta par "E-prasmju nedēļu", visā Latvijā norisinās kopš 2010.gada. Tā Latvijā tiek organizēta Eiropas kampaņas "[All Digital Week](#)" ietvaros.

Digitālās nedēļas mērķis ir pievērst uzmanību informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) prasmju nozīmei nodarbinātības un konkurētspējas jomā, IKT karjeras izvēlē, Eiropas līmeņa IKT prasmju ietvaru ieviešanā un sertificēšanā, kā arī digitālo tehnoloģiju izmantošanā. Vienlaikus būtiska nozīme tiek pievērsta drošības jautājumiem.

[Lasīt vairāk](#)

Valsts vienotā komunikācijas un mācību aktivitāšu programma “Mana Latvija.lv. Dari digitāli!”

Projektu ietvaros* valsts vienotā komunikācijas un mācību aktivitāšu programma “Mana Latvija.lv. Dari digitāli!” (turpmāk – programma) triju gadu laikā informēs un izglītos sabiedrību par daudzveidīgiem valsts un pašvaldību e-risinājumiem.

[Lasīt vairāk](#)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

* Programma tiek īstenota pamatojoties uz VARAM 2017.gada novembrī noslēgto Vispārīgo vienošanos par ERAF projekta “Publiskās pārvaldes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēma” un Valsts reģionālās attīstības aģentūras projekta “Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platforma” ietvaros īstenojamiem sabiedrības IKT iespēju izmantošanas veicināšanas pasākumiem.

<https://www.varam.gov.lv/lv/e-prasmes>